
Finansdepartementet
Akersgata 40
0180 Oslo

Deres ref: 22/3520
Dato: 31. aug 2022

Kontraktsunntak i grunnrenteskatten knyttet til fastprisavtaler for strøm

Høring av 30. juni 2022, Finansdepartementet – høringssvar fra Elmera Group ASA.

Elmera Group har også bidratt med innspill til Energi Norges høringssvar, og støtter hovedlinjene i deres svar. Elmera Group mener det er svært viktig å utdype noen konkrete områder som vil være kritisk med hensyn til å sikre attraktivitet for kunder og strømleverandører og samtidig sikre god og effektiv kontroll med skatteinngangen.

Innledning

Elmera Group vil takke for muligheten for å komme med innspill på Finansdepartementets høring om kontraktsunntak i grunnrenteskatten knyttet til fastprisavtaler for strøm. Det er positivt at Regjeringen åpner opp for å utvide kontraktsunntaket i grunnrenteskatten og tilrettelegging for mer forutsigbarhet for norske strømkunder – både husholdninger og bedrifter.

Strømpriskrisen i 2021 og 2022 har skapt alvorlige utfordringer for norske strømkunder. Regjeringen kom opp med en treffsikker strømstøtteordning for norske husholdninger på slutten av 2021, samt en rekke andre tiltak; redusert elavgift, økt bostøtte m.m. På sensommeren 2022 jobbes det med en strømstøtteordning for de mest sårbare bedriftene. Strømpriskrisen traff både norske husholdninger og bedrifter hardt. Det skyldes at en stor andel av vårt energiforbruk er basert på strøm, men også at norske husholdninger og deler av næringslivet i liten grad har inngått fastprisavtaler. Elmera Group ønsker en mer diversifisert produktmiks velkommen. Fastprisavtaler har en verdi som ikke spotprisavtaler gir, nemlig forutsigbarhet og økonomisk trygghet. Sett i retrospekt, har både myndigheter, Forbrukerrådet, kundene og deler av bransjen undervurdert verdien av denne «forsikringen» når man har sammenlignet strømvavtaler. Dersom man i stedet for tradisjonelle fastprisavtaler med ubegrenset volum, heller tilbyr prissikringsavtaler etter samme modell som kraftkrevende industri og annet næringsliv har kjøpt, med avtalt fast volum, så vil kundene oppnå ønsket om forutsigbarhet, samtidig som det finnes incentiver for å bruke mindre strøm og flytte forbruk bort fra høypristimer. Strømleverandørene kan tilby betydelig lavere pris på avtaler med fast volum, da man ikke må prise inn volum- og profilrisiko. Det er uansett kun kundene selv som kan styre sitt eget forbruk, og risikostyringsteori tilsier at den laveste risikopremien oppnås hvis risiko blir plassert hos den som faktisk kan påvirke utfallet. Hensyn til forsyningsikkerhet tilsier også at kundene bør ha incentiver til å respondere på prissignaler.

I dette dokumentet viser Elmera Group til to forskjellige avtaleformer for risikoreduksjon, tradisjonelle fastprisavtaler og fastprisavtaler med fast volum. Forskjellen mellom dem er håndtering av volum- og profilrisiko. For tradisjonelle fastprisavtaler er det det strømleverandøren som sitter på volum- og profilrisiko. Kundene kan med slike avtaler bruke ubegrensede mengder med strøm til avtalt pris. Dette er åpenbart krevende å prise for leverandørene. Kundene har heller ikke noe incentiv til å redusere forbruket når prisene er høye. For fastprisavtaler med fast volum er det kunden som sitter på volum og

---

profilrisiko. Kontraktene leveres med et avtalt volum til en avtalt pris. Gjerne med en forventet månedsprofil, altså at det avtalte volumet er tilpasset det forventede volumet pr måned. Innad i hver måned er volumet fordelt likt i hver time gjennom måneden. I slike avtaler avregnes kunden mot spotpris per time for avviket fra det avtalte volumet. Dette vil skape incentiver for å holde forbruket nede, samt å flytte forbruk fra høypristimer til lavpristimer, samtidig som behovet for forutsigbarhet blir ivaretatt. Det er slike kontrakter som kraftkrevende industri og næringslivskunder har i dag.

Her er våre hovedinnspill

- Elmera Group støtter Regjeringens initiativ om å utvide kontraktsunntaket i grunnrenteskatten og utvikle et marked for standardiserte fastprisavtaler.
- Et bredt tilbud av prissikringsavtaler vil gi mer forutsigbarhet for norske strømkunder. Selv om slike avtaler ikke vil løse situasjonen med høye brenselpriser og knapphet på kraftressurser i Europa, vil det kunne gi mindre variasjon i kostnadene til sluttbrukerne, samtidig som hensyn til forsyningssikkerhet ivaretas.
- Det er viktig å presisere at den lave andelen fastpriser blant privatkunder og mindre bedriftskunder i hovedsak skyldes manglende etterspørsel etter slike produkter. Årsaken til dette er nok flere. Det observeres en lignende aversjon mot prissikring i rentemarkedet. Myndighetene, blant annet gjennom Forbrukerrådet, har også i mange år fremhevet spotprisavtaler som det beste valget kundene. Store og mellomstore bedriftskunder har imidlertid i mange år prissikret hele eller deler av sitt forbruk, og Elmera Group leverer store volumer til denne gruppen. Så markedet har gitt muligheter for prissikring, men den svake etterspørselen har gjort det lite hensiktsmessig for strømleverandører å tilby fastpris- eller prissikringsprodukter til privatmarkedet. Etter strømpriskrisen har slått til, så har prissikringsmulighetene blitt redusert gå grunn av lav likviditet i de finansielle markedene.
- Elmera Group forstår Finansdepartementets behov for å fjerne alle muligheter for skattetilpasning og unødvendige avanser. For at ordningen skal gi ønsket resultat i form av et større tilbud av fastprisavtaler med fast volum og mer forutsigbare strømpriser for husholdninger og næringsliv, må denne være attraktiv for både kraftprodusenter, strømleverandører og kunder. I forslaget fra departementet kan produsentene fritt sette en verdi på sin egen risikoeksponering, mens strømleverandørene ikke gis anledning gjøre det samme. Det er et svært sentralt og viktig premiss for aktører som skal operere i et marked at man selv kan beregne og sette en verdi på sin egen risikoeksponering. Konkurransen vil sørge for at den til enhver tid riktige prisen når kundene. I forslaget fratras strømleverandørene denne muligheten, noe som er svært problematisk.
- Elmera Group mener det finnes løsninger som oppfyller behovet for å unngå skattetilpasninger og som vil gi strømkundene et bedre tilbud av fastprisavtaler, uten fordyrende administrasjon og regulert påslag. En markeds plass for fastpriser med fast volum vil fjerne muligheten for skattetilpasning ved at produsentene må tilby sine priser til alle som kan handle på markeds plassen. Innspill fra potensielle leverandører av slike løsninger viser at det hverken trenger å ta lang tid eller medføre store kostnader.
- Bruk av regulerte påslag er ikke en god løsning, selv i en midlertidig periode. Regulerte påslag vil enten hindre at kundene får tilgang til de standardiserte fastprisene med fast volum, eller føre til at prisen blir for høy. Ordningen bør ikke bli lansert før en markeds plass som kan løse utfordringene med mulig skattetilpasning er lansert, da det ikke vil kreve omfattende utvikling for å få en markeds plass for fastpriser med fast volum på plass.
- Det er svært uheldig for markedsutviklingen og videre innovasjon til beste for kunden, at de i forslaget blir fratatt muligheten til å velge tilleggstjenester til strømvtaalen. I dagens situasjon er tjenester slik som smart lading av elbil, betalingsløsninger, og sanntidsmåling av forbruk

---

som vil gjøre det mulig agere i på effektleddet i de nye nettleietariffene, svært populære. Fravær av slike tjenester vil gjøre de foreslåtte produktene mindre attraktive for kundene.

- Vedlegg A er Energi Norges overordnede skisse til hvordan det i praksis kan legges til rette for en varig styrking av markedet for fastprisprodukt for kunder i alminnelig forsyning, og hvordan kontraktene kan utformes og omsettes slik at de blir mest mulig attraktive for sluttkundene. For å ivareta hensynet til pristransparens og konkurranse, og for å holde administrasjonskostnadene nede, er det hensiktsmessig å etablere en egen markeds plass for fastprisproduktet. Det som ikke omtales i skissen er behovet for håndtering av motpartsrisiko. Både strømleverandører og produsenter har behov for å sikre sin motpartsrisiko. Dette kan etter Elmera Groups syn gjøres gjennom en forhåndsgodkjennelse etter gitte kriterier av aktørene på markeds plassen.
- Et utvidet og nytt kontraktsunntak bør gjøres permanent og ikke tidsavgrenset til 2022, 2023 og 2024. Tre års varighet er for kort tid til å investere i løsninger for å håndtere ordningen.
- Det er flere aspekter som tyder på at lengden på avtalene ikke bør være så lange som syv år. Departementet sier selv at det sannsynligvis ikke vil være mulig å binde privatkunder til så lange avtaler. Det vil være svært problematisk for strømleverandørene dersom det ikke er symmetri mellom forpliktende varighet på kontrakter som gjøres mot produsentene og kundene. Risikoen for store tap/konkurs er betydelig dersom kundene kan tre ut av avtalene uten noen form for økonomisk oppgjør. Det vises for øvrig til bankbransjen hvor kunder kan inngå lange fastrentelån med binding og krav om fullt oppgjør ved opphør av avtalen. Elmera Group støtter Energi Norges forslag om varigheter på 3, 4 og 5 år, med fullstendige bruddgebyr for kundene.

Regjeringens foreslåtte modell

Overordnet og maksimalt prispåslag

Regjeringen vurderer å innføre et nytt kontraktsunntak til nærmere bestemte fastprisavtaler i grunnlaget for grunnrenteskatt. Strømleverandørene skal kunne tilby standardiserte fastprisavtaler til sluttbrukerne med et maksimalt prispåslag på den fastprisen leverandørene betaler til kraftprodusentene, og at det skal tilbys priser for perioder på henholdsvis 3, 5 og 7 år i hvert prisområde. Det maksimale prispåslaget skal motvirke skattemessige tilpasninger ved interessefellesskap mellom kraftprodusent og strømleverandør, men også hindre strømleverandører å ta unødvendig høye avanser. Videre må hensynet til lavest mulig priser for sluttbrukerne veies opp mot hensynet til kostnadsdekning for strømleverandørene, slik at fastprisavtaler under ordningen blir tilbudt i markedet. Departementet legger opp til at det maksimale prispåslaget settes til 0,5 øre/kWh.

Elmera Group er positive til et utvidet kontraktsunntak i grunnrenteskatten for fastprisavtaler med fast volum for husholdninger og bedrifter. Vi mener prinsipielt at et regulert prispåslag vil være uheldig for både ordningen, markedsaktørene og kundene. Hvis prispåslaget settes for lavt, så vil ikke markedsaktørene finne det økonomiske fornuftig å tilby slike avtaler. Det vil ramme kundene da tilbudet av fastprisavtaler med fast volum blir fraværende eller lavere enn optimalt. Hvis prispåslaget settes for høyt, så vil slike fastprisavtaler med fast volum bli unødvendig dyr for kundene. Et prispåslag blir samfunnsøkonomisk optimalt gjennom fri konkurranse, der aktørene selv priser sine kostnader og risikoelementer og konkurrerer i markedet.

Elmera Group forstår at Finansdepartementet ser et behov for å lukke alle muligheter for uønsket skattetilpasning. Vi foreslår dermed av hensyn til tilstrekkelig pristransparens og konkurranse, å etablere en markeds plass og at grunnrenteskatten beregnes på basis av den avtalte fastprisen med fast volum (se vedlegg A).

Det vil ta noe tid å etablere en markeds plass for fastpriskontrakter med fast volum. Elmera Group har vært i kontakt med en aktør, Fixrate, som mener de kan etablere en markeds plass som omtalt i Vedlegg A i løpet av relativt kort tid (noen få måneder etter at oppdraget er gitt). Det vil heller ikke være snakk om investeringsstøtte forbundet med utvikling av nødvendig funksjonalitet, da lignende løsninger allerede finnes for andre markeder. Elmera Group mener derfor at Regjeringen ikke bør åpne for en midlertidig løsning med regulerte påslag i påvente av etablering av markeds plass for omsetning og rapportering av standardiserte prissikringsavtaler med fast volum, men heller sørge for en rask prosess med å etablere en markeds plass før ordningen blir lansert til kundene.

Krav til avtalesamsvar og dokumentasjon

Regjeringens forslag innebærer at det skal være samsvar mellom avtalene som inngås i de to avtaleleddene (dvs. mellom hhv. kraftprodusent og strømleverandør og mellom strømleverandør og sluttbruker), når det gjelder varigheten, mengde kraft som leveres og tiden for levering. Kravet til samsvar i volum per time i de to avtaleleddene er nødvendig for å sikre at tiltaket målrettes mot nærmere definerte, standardiserte fastprisavtaler til sluttbrukere. I forbindelse med de gjeldende kontraktsunntakene (konsesjonskraft, industriavtaler) kan det legges til grunn at leveransene er fordelt jevnt over alle timer i året, dersom den skattepliktige ikke kan dokumentere uttaksprofilen. En slik regel kan ikke innføres for et kontraktsunntak knyttet til sluttbrukere generelt, fordi forbruket for slike kunder vil variere mye, blant annet med årstidene og med tiden på døgnet. Samlet kan derfor en overføring av de gjeldende ordningene for langsiktige kontrakter eller konsesjonskraft til et nytt kontraktsunntak, gitt en utilsiktet uthuling av grunnrenteskatten med tilhørende provenytnap, skriver Finansdepartementet i høringsnotatet.

Elmera Group forstår og støtter Finansdepartementets mål om at verdien av kontraktsunntaket skal tilfalle sluttbrukerne og at ikke grunnrenteskatten uthules. Samtidig bør også dette kontraktsunntaket, på lik linje med konsesjonskraft og industriavtaler, kunne gjøre forenklinger om forbrukets profil for å unngå en unødvendig stor administrasjonskostnad. Dette er en av begrunnelsene for at vedlagt skisse til modell (jf vedlegg A) har lagt til grunn et fast volum med en fast månedsprofil for fastprisproduktet, og kraftprodusentene legger dette avtalte volumet til grunn i sin grunnrenteskatt – ikke faktisk strømforbruk. Da vil det enklere kunne oppnås samsvar mellom de to avtaleleddene uten kostnadsdrivende dokumentasjon og kontrollfunksjoner. Det er også slik at det per i dag ikke finnes systemstøtte hos produsentene til å håndtere timesverdier på målepunktsnivå. Industrikontraktene

---

håndteres i dag i praksis manuelt, noe som ikke vil være praktisk gjennomførbart for et stort antall privatkunder. Et dokumentasjonskrav på målepunktsnivå vil derfor sannsynligvis forsinke oppstart for ordningen.

Variabelt eller avtalt volum

Kontraktene som inngås mellom kraftprodusenter og strømleverandører vil være rammeavtaler som innebærer at strømleverandørene inngår avtaler med kraftprodusentene etter hvert som strømleverandørene inngår fastprisavtaler med sluttbrukere. Avtalene kan inneholde bestemmelser om et variabelt volum, det vil si at prisen er gitt, mens forbruket kan variere. Alternativt kan avtalene inneholde bestemmelser om et avtalt volum per tidsenhet, slik at det gjennomføres jevnlig oppgjør ved over- og underforbruk til spotmarkedspris, skriver Finansdepartementet.

Elmera Group mener at behovet for god risikohåndtering og effektiv rapportering tilsier at kun prissikringsavtaler med avtalt volum bør tilbys gjennom ordningen. Fastprisavtaler med et avtalt volum gir lavere volumrisiko for kraftprodusentene og strømleverandøren. Avtaler med fast volum vil også utsette kundene for et visst prissignal, noe som er viktig for effektiviteten til kraftsystemet og incentivene til kundene for å investere i strømbesparende tiltak. Vedlegg A skisserer en mulig modell med prissikringsavtaler med fast volum.

Tilleggstjenester og skjulte påslag

Et større prispåslag skal ikke kunne bygges inn i tilleggstjenester som tilbys sluttbrukere. Mulighet til å tilby tilleggstjenester bør etter departementets oppfatning ikke inngå i de standardiserte fastprisavtalene som skal ligge til grunn for et kontraktsunntak, mener Finansdepartementet i høringsnotatet.

Elmera Group forstår behovet for transparens i markedet, men samtidig må det være mulighet for en kunde å både inngå en slik prissikringsavtale og samtidig skaffe seg etterspurte tilleggstjenester som apper, ladetjenester, tjenester rundt forbrukerfleksibilitet, opprinnelsesgarantier eller lignende. Det skal ikke være mulig å skjule påslag eller flytte påslag mellom tjenester, og sunne forretningsprinsipper om god transparens må gjelde for alle tjenester i strømbransjen. Den nylige reviderte prisopplysningsforskriften¹ vil gjøre dette enklere og tydeligere for kundene.

Måling og lagring

Fastpriskontraktene mellom kraftprodusenter og strømleverandører må inneholde en uttrykkelig bestemmelse om at strømleverandøren skal måle volumet som leveres til sluttbrukere under hver enkelt avtaletype og lagre opplysninger om dette i sju år. En avtaletype gjelder en bestemt kraftprodusent i et gitt prisområde, en gitt varighet og en gitt pris som er inngått i løpet av en gitt rammeavtale. Strømleverandøren må også lagre opplysninger som viser at kravet om maksimalt påslag er oppfylt, skriver Finansdepartementet.

Det kan bli utfordrende at regelverket er utformet slik at det er kraftprodusenten som holdes ansvarlig dersom strømleverandøren ikke lagrer og oppbevarer riktig data på riktig måte. Kraftprodusentene har heller ikke per i dag systemer som er rigget for å motta den informasjonsmengden på målepunktsnivå det her er snakk om.

Standardavtaler

Arbeidet med å utvikle standardavtaler er ikke slutført, men det legges til grunn at slike standardavtaler foreligger både for forbrukere og næringskunder før en proposisjon om innføring av et mulig, nytt kontraktsunntak fremmes, vurderer Finansdepartementet.

Elmera Group bidrar gjerne inn i dette arbeidet gjennom Energi Norge, men det er krevende å utvikle slike standardavtaler og -vilkår uten å ha en endelig modell å forholde seg til. Vi tenker det også er viktig at Forbrukertilsynet har en tydelig rolle i dette arbeidet.

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing2/id2908276/>

Bruddgebyr

Bindingstid på 3, 5 eller 7 år i kombinasjon med dagens praksis for erstatning/bruddgebyr, kan være et urimelig avtalevilkår. Dersom man skal tilby kontrakter med så lang bindingstid til forbrukere, kan det derfor være nødvendig å tilby rimeligere oppsigelsesvilkår enn etter dagens praksis, skriver departementet i høringsnotatet.

Elmera Group er enige i at et bruddgebyr på en lang avtale kan være vanskelig å håndtere for kunder, men samtidig blir det en ubalansert fordeling av risiko hvis strømleverandørene kun kan kreve ufullstendige bruddgebyr, dvs. ikke for hele avtaleperioden. Risikoen for strømleverandørene blir rett og slett for stor. Det kan også gi kundene et skjevt incentiv hvis for eksempel kontraktene på syv år har et ufullstendig bruddgebyr, mens kontraktene på fem år har et fullstendig bruddgebyr. Samlet sett så bør det bety at lengden på avtalene ikke bør være så lange som syv år. Elmera Group foreslår heller 3, 4 og 5 år, men med fullstendige bruddgebyr.

Tidsavgrenset unntak

Unntaket vil i første omgang være tidsavgrenset. Det skal gjelde for kontrakter mellom kraftprodusent og strømleverandør som inngås i løpet av 2022, 2023 og 2024, skriver Finansdepartementet.

Elmera Group mener dette er uheldig og skaper usikkerhet rundt ordningen og for aktørene. For det første så kan det redusere incentivene til kraftprodusentene og strømleverandørene for å investere i nødvendige systemer for å kunne tilby slike avtaler. For det andre, men kanskje aller viktigst, så vil det være lite fornuftig å bygge opp en markeds plass for en så kort periode.

Markeds plass

Departementets forslag til forskrift kan tolkes dithen at den åpner for bruk av en regulert markeds plass. Høringsnotatet omtaler imidlertid ikke en markeds plass, og Elmera Group foreslår derfor at departementets forslag til forskrift bør presisere at en markeds plass skal tre inn som mellomledd i fastprisavtalen med fast volum med strømleverandøren, slik at mulighet for skattetilpasning fjernes.

Avsluttende kommentarer

Elmera Group støtter Regjeringens initiativ om å utvide kontraktsunntaket i grunnrenteskatten og utvikle et marked for standardiserte fastprisavtaler med fast volum. Et bredt tilbud av fastprisavtaler med fast volum vil gi mer forutsigbarhet for norske strømkunder.

Markedsaktører må kunne fastsette sine priser, i dette tilfelle prispåslag og bruddgebyr, ut fra sine egne kostnader og risikovurderinger. Fri konkurranse på en transparent markeds plass vil presse prisen og avansen ned mot kostnadene til de mest effektive i markedet.

Elmera Group har sammen med Energi Norge skissert opp et forslag til en løsning som vi mener gir god sikring for kunden uten å være for dyr i forhold til spotpris kontrakt. Det fordrer at risiko og administrative kostnader reduseres gjennom alle ledd og at kostnadsbesparelsene kommer sluttbrukerne til gode. Samtidig må det være regnings svarende for både produsenter og strømleverandører å tilby produktet.

Ta kontakt med oss hvis det er spørsmål eller uklarheter i vårt hørings svar.

Torkel Rolfseng

Direktør regulatoriske rammebetingelser

Elmera Group ASA

Vedlegg A: Skisse til et standardisert fastprisprodukt

Vedlegg A: Skisse til et standardisert fastprisprodukt

Dette notatet skisserer hvordan det i praksis kan legges til rette for en varig styrking av markedet for fastprisprodukt for kunder i alminnelig forsyning, og hvordan kontraktene kan utformes og omsettes slik at de blir mest mulig attraktive for sluttkundene.

Forslaget tar utgangspunkt i fastprisavtalemodellen Finansdepartementet foreslår i sitt høringsnotat av 30.6.2022 om kontraktsunntak i grunnrenteskatten knyttet til fastprisavtaler til strøm. Den skisserte modellen tar utgangspunkt i at produsentenes grunnrenteskatt beregnes på basis av den avtalte uttaksprofilen på samme måte som det som gjelder for dagens industrikontrakter (jfr. skattelovens §18-3). Notatet skisserer én mulig modell, og det kan være andre måter å organisere et slikt marked på. Det kan blant annet etableres markedsplasser som håndterer avtaler med variable volum.

Bakgrunn

For at sluttbrukerne skal kal være interessert i å kjøpe fastpriskontrakt, må de ha tillit til at kontrakten gir god sikring og den må ikke være for dyr i forhold til spotpriskontrakt. Det fordrer at risiko og administrative kostnader reduseres gjennom alle ledd og at kostnadsbesparelsene kommer sluttbrukerne til gode. Samtidig må det være regningsssvarende for både produsenter og strømleverandører å tilby produktet.

Skissen bygger på en antagelse om at det er et udekket behov for fastpriskontrakter i markedet i dag, og at en viktig grunn til dette er at fastpriskontraktene blir for dyre pga. risikoen de innebærer for produsenter og strømleverandører med dagens rammebetingelser.

I dagens modeller for leveranse av fastpris er det en rekke risikofaktorer som strømleverandør må hensynta ved fastsettelse av pris til sluttbruker. Volumrisiko (hvor mye en kunde vil forbruke) og profilrisiko (når på året/døgnet forbruket skjer) henger sterkt sammen med skiftende værforhold, og usikkerhet må prises inn. Videre er det slik at tilgjengelige sikringsmuligheter ikke fungerer med store prisområdeforskjeller. Sikring mot systempris er tilgjengelig via NASDAQ, men strømleverandør må oftest håndtere EPAD-risiko (områdeprisisiko) med risikopåslag. Slik markedet har utviklet seg, er det svært høy risikoeksponering som følge av avvik mellom systempris og områdepris i NO1, NO2 og NO5.

Dette notatet oppsummerer hovedelementene i et fastprisregime som kan redusere risiko-elementene og dermed gi grunnlag for tilbud av rimeligere fastpriskontrakter. Modellen tar også hensyn til behovet for transparent prisdannelse og for å unngå incentiver til skattetilpasning. Det legges videre til grunn at det legges til rette for en varig ordning for å bedre markedet for fastpriskontrakter.

Elementene i fastpriskontrakten

- Fastpriskontrakten spesifiserer en fast pris for et fast volum.
- Volumet i kontrakten refereres til det området kunden befinner seg i.
- Kontrakten beskriver en timeoppløst standardprofil for forbruket. Det etableres et fåtall enkle standardprofiler for ulike kundetyper, f.eks. en fast månedesprofil (januar: 2000 kWh, februar: 1800 kWh og så videre) over året hvor månedsvolumet er fordelt med flat timeprofil.
- Avvik fra avtalt volum gjøres opp mot spotpris time for time.

-
- Samlet årsvolum på fastpriskontrakten kan ikke overstige kundens normale forbruk, f.eks. basert på gjennomsnitt de siste tre årene, slik at det ikke blir mulig å spekulere i produktet, og kraften brukes i kundens virksomhet (næringskunder).
  - Det bør være mulig å inngå fastpris for en andel av normalt forbruk.

En egen markeds plass for fastpriskontrakter

For å ivareta hensynet til pristransparens og konkurransen, og for å holde administrasjonskostnadene nede, er det hensiktsmessig å etablere en egen markeds løsning for fastprisproduktet.

Noen sentrale egenskaper ved en slik markeds løsning bør være:

1. Produsentene legger ut tilbud som angir et volum og en pris for en gitt type fastpriskontrakt (volum, standardprofil, varighet og prisområde). Tilbudet står ved lag i en nærmere angitt vedståelsesperiode eller inntil volumet er fulltegnet. Volumet kan bare kjøpes av strømleverandører, og strømleverandørene kan bare videreselge volumet som tilsvarende fastpriskontrakter til sluttkundene.
2. Strømleverandørene tilbyr fastpriskontrakter i sluttkundemarkedet basert på tilbudene produsentene har lagt ut. Etter hvert som sluttkundene tegner seg, melder leverandørene volumene inn i markeds løsningen. Dette sikrer konkurranse på like vilkår mellom strømleverandørene. Strømleverandørene konkurrerer kun på margin. Det settes krav til markedsføringen og faktura slik at det blir tydelig hva som er kraftpris og hva som er påslag.
3. Det tegnes bilaterale kontrakter mellom produsentene og leverandørene tilsvarende det aggregerte volumet og den profilen leverandørene har solgt på fastpris til sluttkundene.² Et alternativ er at markeds plassen inngår som motpart med henholdsvis produsent og leverandør, og at markeds plassen blir en regulert markeds plass.

En regulert markeds plass gjør det lett å registrere hvilke kontrakter unntaket gjelder for og gir grunnlag for konkurranse og transparent prissettingen, slik at det ikke blir mulighet for skatte-tilpasning gjennom internprising i konsern. En regulert markeds plass vil forenkle den administrative driften, samtidig som en ikke-regulert markeds plass vil kunne komme raskere på plass.

En markeds plass bør utredes grundigere og i mer detaljer enn hva dette notatet skisserer. Sikkerhetsstillelse, administrative kostnader, vedståelsesperiode (det vil si hvor lenge kraftprodusentenes tilbud skal være tilgjengelig) og etableringskostnader bør for eksempel utredes nærmere.

---

² Overtegning kan løses gjennom et (kortvarig) forbehold til sluttkunde om at tilbudet ikke er fulltegnet, at produsentene er (litt) fleksible på volum, en tegnings-fee el.lign.